

ОБЛІК І АУДИТ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	073 - Менеджмент	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Менеджмент підприємств та організацій	Кафедра	бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Олена Фальченко, Olena.Falchenko@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи (НТУ «ХПІ») Авторка понад 100 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Облік і аудит», «Бухгалтерський облік», «Облік за видами економічної діяльності»

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс охоплює всі аспекти теорії бухгалтерського обліку та аудиту. Під час його вивчення студенти вміють складати бухгалтерські проводки, заповнювати фінансову звітність та проводити аудит
Цілі курсу	<ul style="list-style-type: none"> - сформувати системний погляд щодо сутності та особливостей бухгалтерського обліку і аудиту; - проаналізувати основи бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності; - сформувати у студентів навички самостійних досліджень у сфері бухгалтерського обліку і аудиту
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит
Семестр	5

Обсяг (кредити) / Тип курсу	4 / Обов'язковий	Лекції (години)	16	Практичні заняття (години)	32	Самостійна робота (години)	72
-----------------------------	------------------	-----------------	----	----------------------------	----	----------------------------	----

Програмні компетентності	ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК04	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ЗК08	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
	ЗК12	Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
	ЗК13	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально-відповідально та громадянсько-свідомо
	СК03	Вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для діагностики стану фінансових систем

СК05	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів, банківської справи та страхування
СК06	Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію (дані)
СК07	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування
СК10	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР03	Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності
ПР09	Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефахівцям у фінансовій області
ПР10	Позитивно сприймати необхідність професійних етичних стандартів
ПР11	Діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поваги до різноманіття та міжкультурності
ПР15	Виявляти та аналізувати ключові характеристики фінансових систем, оцінювати їх взаємозв'язки з національною та світовою економіками
ПР19	Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів, банківської справи та страхування
ПР20	Збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансові рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів
ПР22	Демонструвати навички складання фінансової звітності, аналізу та інтерпретації фінансової, статистичної та пов'язаної інформації (даних)
ПР23	Виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Теми що розглядаються:

Тема 1 Бухгалтерський облік: сутність та основи організації

Тема 2 Предмет, метод та об'єкти бухгалтерського обліку

Тема 3 Бухгалтерський баланс

Тема 4 Рахунки бухгалтерського обліку. Метод подвійного запису

Тема 5 План рахунків бухгалтерського обліку

Тема 6 Організаційно правові основи аудиторської діяльності в Україні

Тема 7 Облік і аудит витрат і доходів діяльності підприємства

Тема 8 Облік і аудит основних засобів

Тема 9 Облік і аудит запасів

Тема 10 Облік і аудит грошових коштів та оплати праці

Тема 11 Теоретичні основи складання фінансової звітності та її аудит

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають

актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Методи контролю.

Перевірка та оцінювання знань студентів за дисципліною проводиться наступними методами:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Виконання розрахункового завдання.
3. Проведення модульного контролю.
4. Проведення екзамену.

Розподіл балів, які отримують студенти

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для іспиту

Практичні заняття		Результати написання експрес-тестів		Результати написання і захисту індивідуальної роботи	Підсумкова модульна контрольна	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модульна контрольна робота 1	Модульна контрольна робота 2			
10	15	10	15	25	25	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5

90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.

1	2	3	4	5
64-74	D	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Базова:

1 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2 План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджений наказом МФУ від 30.11.99 р. №291. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

3 Ткаченко Н.М., Борович О.В., Цюцяк І.Л. Фінансовий облік 2 : навч. посіб. Київ : Алерта, 2014. 456 с.

4 Семенишена Ю.О. Фінансова звітність та її користувачі : проблеми релевантності. Актуальні проблеми теорії і практики бухгалтерського обліку, аудиту, аналізу й оподаткування в Україні: сучасний стан та 114 перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 14 грудня 2016 р. Тернопіль : Крок, 2016. 247 с.

5. Хомин П. Облікове забезпечення звітності про фінансові результати має бути методологічно обґрунтованим. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. Вип. 6. С. 9-15.

6. Чебанова Н.В. Т.Я. Чупир, Ю.А. Василенко Фінансова звітність підприємств : навч. посіб. Харків : Фактор, 2006. 444 с.

7 Голубничка Г.П Звітність підприємства : навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2012. 563 с.

8 Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Вид. 2-ге переробл. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 424 с.

9 Пантелеев В.П., Юрченко О.А., Курило Г.М. Звітність підприємств : навч. посіб. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.

10 Бондар М.І., Верига Ю.А., Орищенко М.М. Звітність підприємства : підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 570 с.

Допоміжна:

11 Гнатишин Л. Б. Організаційні аспекти та процедура формування фінансової звітності Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics» 2018. Вип. 4. С. 45-48

12 Мізякіна Н.О. Аналіз міжнародних стандартів аудиту фінансової звітності щодо виявлення помилок. Економіка та держава. 2015. Вип. 7. С. 82–86.

13 Колісник В.Ю. Проблеми і перспективи складання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів обліку та звітності. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/>. (дата звернення 21.04.2020).

14 Кулинич М.Б Удосконалення методики складання та аналізу фінансової звітності підприємств. Економіка і суспільство. 2016. Вип. 6 С. 367-372.

15 Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013 (дата звернення 21.04.2020).

16 Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 21.04.2020).

17 Ясінська А.І., Демків Н.І. Методика формування управлінської звітності підприємства. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». 2017. Вип. 862. С. 305-312.

18 Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21 груд. 2017 р. № 2258-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua> (дата звернення 21.04.2020).

19 Петрик О.А., Зотов В.О., Кудрицький Б.В. Аудит : підручник. Київ : КНЕУ, 2015. 498 с.

20 Хом'як Р.Л., Цюцак І.Л., Цюцак А.Л. Організація та методика аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання. URL: http://vlp.com.ua/files/37_4.pdf References

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. –Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Економіка підприємства	Управлінський і податковий облік
Фінанси, гроші та кредит	

Провідний лектор: доц., к.е.н., Фальченко О.О.
(посада, звання, ПІБ)

_____
(підпис)